

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravnštvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, Poljske ulice št. 10.

XIII. občno zborovanje nemškega „Cecilijinega društva“ v Gradcu.

Drugič zborovalo je „nemško Cecil. društvo“ v glavnem mestu Štajerske od 24. do 26. avgusta t. l. Pred 15 leti je zbor ratisbonske stolnice petje oskrboval, letos pa so Gračanje sami pokazali, koliko da morejo na polji cerkvene glasbe in kar naprej povem, da so svojo izkušnjo sijajno prestali. Število udeležnikov je bilo obilno, kajti zapisnik šteje nad 400 imen. Iz severne Nemške jih zaradi daljave ni bilo mnogo, vendar se nahajajo imena iz Vestfalske, Saške in Šleske. Južna Nemška je bila dobro zastopana, zlasti iz Bavarske, Virtemberške in Badenske. Iz Ogerske je bilo prišlo kakih 30 udeležnikov; Češka in Moravska ste poslali svoje in iz slovenske Štajerske, Goriške in Kranjske bilo je nad 20 cecilijancev. Izmed znanih oseb „Cecil. društva“ bili so navzočni gg.: vrhovni predsednik Schmidt iz Monastira, oba namestnika njegova dr. Haberl iz Ratisbone in Mitterer Brixen-a, vodja Ahle, kapeinika Mih. Haller in G. Weber, prelat Al. Karlon i. dr. — Kar je pa zborovanju posebno sijajnost dalo, bila je navzočnost treh prevzvišenih škofov: dr. J. Zwergger-a, dr. J. Missia in dr. J. Katschthaler-a, kateri so se z občudovanja vredno marljivostjo vsega zborovanja udeleževali. Tudi stolni kapitul graški je bil vedno in dobro pri slovesnosti zastopan.

Najpred naj hvalno omenim delovanje pripravljavnega odbora. Zado-
stuje, ako rečem, da se je vse zborovanje jako mirno in točno vršilo. Kaj
da se to pravi, vé dobro vsakdo, kdor je kdaj imel opraviti z enakim poslom.
Posebno hvalo zasluži nalašč tiskana knjižica za tekst. Vsaka številka la-
tinskega teksta ima poleg njega še nemški prevod s kratko razlago do-
tične liturgične oblike in življepisne podatke o skladateljih. In samo ti po-
slednji niso vseskozi dobri in zanesljivi.

Preidimo zdaj k posameznim predavanjem in zborovanjem! Pone-
deljek dne 24. avg. popoldne ob 4. uri bile so pontifikalne večernice
v dvorni in stolni cerkvi. Večernice imel je stolni župnik msgr. Hebenstreit
v navzočnosti prevz. gg. škofov. Pri vhodu škofov v cerkev oglasile so se
stare, jetične in razglašene orgle. Po kratkem vvodu igral je orglavec g.

A. Seydler Muffat-ovo fugo: a d e fis e fis itd. okusno, à malo prepočasno. Temu so sledile večernice. Zbor, obstoječ iz ženskih in moških, stal je v prezbiteriji ter pel psalme koralno vrsteč se s falsobordone. Kdor je morda v Gradec prišel z skrbjo gledé spretnosti zbora, moral se je takoj pomiriti; čul je zbor dobrih glasov, dobre šole in gotovosti. Lep, skoraj premočen bil je sopran, à tenor je najmanje ugajal. Ko se je prva antifona brez orgel zapela in se prva psalmova vrstica odpela, pričel je zbor takoj s falsobordone s toliko gotovostjo, da je bil poslušalec pomirjen. Vendar pa večernice v občé niso vseskozi ugajale. Akustične razmere stolnice graške niso kaj dobre in ker se je zbor postavil s hrbtom proti poslušalcem obrnen, je poslabšalo stvar še bolj, tako da glasbeni učinek ni bil dovoljen. Tudi so se večernice, antifone in psalmove vrstice — prehitro pele. Po psalmih se antifone niso ponavljale; le orgle so je nadomestovale t. j. orgle so sprejavale k sledeči antifoni. Le-to je sicer po Caerem. Epporum dovoljeno, česar bi pa iz estetičnih vzrokov ne hotel priporočati. Ponavljanje antifone spada k popolnosti psalma in stoprav s ponavljanjem antifone dobi psalm svoj glasbeni konec. In zlasti pri toliko slovesnih večernicah naj bi se ne bili posluževali privoljenja Caeremoniala Epporum. Enako so se pri „hymnus-u“ sode kitice le na orglah igrale, kar se tudi nič kaj ne strinja z zakoni lepote. Pri „verzikulu“ pel je zbor napačno končnico „in semiduplicibus“ namesto „in duplicibus“. Tudi antifono h „komemoraciji“ so orgle nadomestile.

Po večernicah šel je zbor na pevališče (ali kor) pet nekatere motette iz božične dobe. Tu so bili pevci ugodnejše postavljeni. Glasovi so doneli svežje in krepkejše. Začelo se je s Palestrino (in to po vsi pravici) ter izbralo globokočutni „Ad te levavi“ izmed peteroglasnih ofertorijev. Predaval se je dobro in potrdilo se je, da zbor razume „stare“ 16. stoletja. Pravilna deklamacija, prostost posameznih glasov, mirno končane kadence so to dobro potrdile; le „forte“ in „fortissimo“ je bilo nekako preveč. Kaj lepo se je pela Schmidt-ova skladba „Exaudi Deus“; Stehle-jeva „Laetentur coeli“ s svojimi čudnimi kontrasti je manje ugajala. Könen-ova „Adeste fideles“ — ljubka skladba je bila malo pretirana in ji je manjkalo miru. Pravega „pianissimo“ ni bilo slišati. Mogočno donela je Mih. Hallerjeva „Tui sunt coeli“; tu je bil zbor v svojem elementu. Izven vsporeda pel se je še lep „Tantum ergo“, (kakor sem čul, da je Mittererjev).

Zvečer ob 8. uri zbrali so se udeležniki v lepih in prostornih Aninih dvoranah. Prvi je govoril g. prêlat. A. Karlon, načelnik pripravljavnega odbora pozdravljajoč gôste, prišle od vsih krajev. Za njim stopi na govorniški oder vrhovni predsednik, č. g. Schmidt, zahvali se na prijaznem sprejemu, ki je porok, da l. 1876. vsejano seme cecilijansko že cvetè. Pri prvem občnem zboru izrekel je misel, naj bi se ustvaril za preustroj cerkv. glasbe prepotrebni vzorni zbor pri katedrali. Zgodilo se je, in to po skrbi stolniškega kapelnika dr. Weiß-a. Ako sodimo po tem, kar smo že danes v stolnici slišali, smemo se nadejati najlepšega. Govornik se je zahvalil pripravljavnemu odboru na vspešnem trudu želeč, naj bi plemenita umetnost cerkvene glasbe vse duhove zedinila, dasi tudi imajo osebe morda različne po-

litične nazore. Vsi smo zvesti cecilijanci, in ako pridejo k nam drugi, ki imajo srce in razum za veličastno glasbeno umetnost, radi je bodemo pozdravili in med se sprejeli. Konci želi govornik zvršitvi zbora blagoslov božji in pozivlje navzoče, naj zakličejo cecil. društvu gromeč „hoch“, kar se je tudi zgodilo s hoch, eljen in živio.

G. Adolf Doppler pozdravlja zbrane cecilijance v imenu „štajarskega društva glasbenih umetnikov“. Duhovito razpravlja govornik, da ima posvetna glasba svoj začetek in svoj temelj v sveti glasbeni umetnosti ter da je mora zmiraj ondi iskati. Vsi umotvori posvetne glasbe slonijo na cerkveni; cerkvena glasba je nekaka trdnjava proti plitvosti posvetne glasbe; zato pozdravlja (govornik) veselim srcem blage napore onih móž, ki so se zbrali, da razumevajo umetnost v njeni globočini in visokosti, zakliče in zbrani za njim Cec. društvu navdušen trikratni hoch!

G. župnik Baumgarten iz Marijine vasi (Mariasdorf) na Ogerskem šaljivo opisuje stanje cerkv. glasbe v svoji domovini; pravi, da se je ondi deloma tudi že vsprejela cecil. ideja ter da se boljša cerkv. glasba. Z malim so začeli, a čedalje bolje napredujejo. Katoličanstvo ne pozna deželnih mej in tudi ne državnih, ono obsega ves svet; enako mora cecilijanstvo delati in širiti se po vsem svetu — tudi po Ogerskem!

V daljšem, često s ploskanjem odobravanem govoru obrnil se je stolniški orglavec in glasbeni pisatelj g. A. Seydler do poslušalcev najpred povdarjajoč, da bode govoril kot kritik.

Primerjal je umetnost s kritiko ter rekel, da mora dostojna kritika vestno svojo težko nalogo umetnosti v prid zvrševati. Pobjal je jako dobro neresnični pregovor, da kritikovati je laglje kot ustvarjati ali zboljšati.

Opomni, da treba temeljitih študij, preden more kdo kak umotvor prav presoditi in kaže, da je zunajnost kritike enako brez pravega jedra, kakor umetnost brez fantazije ter da kritik mora biti umetniku prijatelj. Tedaj stoprav spolni svojo dolžnost. A tudi umetnik sam mora sebe kritikovati; in tû mu je krščanska ponižnost angelj varuhi, da more spoznati svoje nape; krščanska ponižnost je najbolja kritika samega sebe. K temu pa zopet treba pozitivne vere katoliškega kristijana, ki naj se podredi občnim zakonom katoliške cerkve. In temu skupnemu delovanju umetnika in kritika zakliče: Hoch!

Ta večer in poznejša dva svirala je vrla meščanska godba v splošno zadovoljnost, sevêda — pri vinu in pivu.

Torek zjutraj ob $\frac{1}{2}7$ uri bila je sv. maša z blagoslovom in narodnim petjem po škočjski pesmarici „Hosanna“ v stolnici. V nekaki zadregi sem tu, ako moram o tem poročati; kajti v popolni nevednosti sem o razmerah cerkvenega narodnega petja v Gradci. Náme je naredilo vtis, kakor da bi tu šlo stoprav za vpeljavo njegovo. Čul sem tako cerkveno narodno ali ljudsko petje v dveh drugih graških cerkvah in reči moram brez ovinkov, da mi ni ugajalo. Niso mi jasne težave, ki je treba premagati, ne pot, po kateri hodijo in tudi korist, ki jo pričakujejo. „Grazer Volksblatt“ piše, da so se tega petja udeležili navadni „hosanna-pevci“ stolniškega zbora, deklice sirote pod vodstvom nun iz samostana „dobregra Pastirja“, deklice sirote pod

vodstvom usmiljenih sester in dečki iz „Pavlišča“. Nenavadno dozdevalo se mi je, da je nekako 12 dečkov sredi cerkve stoječih na vse grlo noto za noto vpilo; potem tudi nekoliko udeležnikov občnega zbora z libreti v rokah, in nekoliko naroda. Estetični vtis te maše ni bil kaj dober — vsaj zame ne. Trud graških gospodov naj sicer ne opeša radi tega; splošno mnenje je, da pot do splošnega narodnega petja je treba skozi „narodno šolo“ izpeljati. Ako se v ljudski ali narodni šoli prav ne poprimejo ljudskega cerkvenega petja, potem so vsi drugi napori zaman.

Ob 9. uri šli smo zopet radostnega srca v stolnico. Saj je stala na vspredu tiskana Palestrine krasna maša „*Ecce ego Joannes*“ in je bilo pričakovati lepe izpeljave. In res smo bili presenečeni; dozdevalo se je, kakor da se je zbor čez noč spremenil in prenovil, tako krasno je pel. *Kyrie* me je kar očaral, enako tudi drugi deli maše. Zlasti mi je ugajalo postopanje pri glasbenih figurah in njihova otenjeva, kar je pričalo o finem okusu. Čudil sem se le, da zbor prejšnji večer „*Ad de levari*“ ni lepše pel. Morda sta bila vodja in zbor tedaj še nekako nemirna. Današnja maša pa je bila krona vse slovesnosti. Najmanje mi je „*Benedictus*“ dopadel, ker ni bil zadosti miren. Tudi to je naredilo nepovoljen vtis, da vis. častiti gospod celebrant ni čakal s povzdignvanjem toliko časa, da bi bil zbor „*Sanctus*“ končal. Kar se tiče razmerja med glasovi in njihovega šolanja, naj opazim, da so bili soprani (kakor sem že rekel) prav lepi in polni; tudi alti so se dobro glasili, le pri „forte“ so bili prsni glasi še nekako trdi in grčasti. S tenori sem bil najmanj zadovoljen, zlasti v visoki leži, kar se bode pa dalo z vajo popraviti. Basi so bili krepki, tu pa tam še prekrepki; treba je še nekoliko oplemeniti. Izgovarjanje je bilo prav dobro in jasno; vsaj jaz sem razumel vsako besedo.

Pri vходу prevzv. gg. škofov je pel zbor Haller-jev „*Ecce sacerdos*“ kaj veličastno. Peteroglasni graduale „*Iustus ut palma*“ dr. Witta je lepa skladba, ki se je tudi dobro predavala. Za ofertorijem pela se je G. Preyer-jeva skladba „*Gloria et honore*“, ki je sicer sijajna, a po mojem mnenji je bila tujka v taki družbi.

Koralnega petja pri maši ne morem brezpogojno hvaliti, naglašeni zlogi so bili premočni, končnice prešibke, besede pa druga od druge preveč raztrgane. Koral mora biti melodija, t. j. jezična melodija in zvezana glasbena misel. Kdor besedi ne razume, mu je tako petje zapečaten knjiga; mesto melodije sliši le neurejeno obilico tonov.

Posebej imam še zabilježiti, da se pri introitu antifona ni ponovila. Tudi bi dobro bilo, da bi se bila „*Communio*“ z orglami vpeljala, kajti čudno se dozdeva poslušalcu, ako po večglasnem „*Agnus-u*“ brez vsega prevoda začuje koralno komunijo. Ves je še poln *Agnus-ovih* harmonij in na enkrat se čuti prestavljenega na popolnem nov svet *rhythmusa*, tonovskega načina in modalitète. Pa sevéda, večji del že čaka celebrant in tu velja geslo: hitro!

(Dalje prih.)

Molitev in petje pri „tih“ maši.

Tiha maša imenuje se ona, pri kateri mašnik ne poje, četudi se na koru ali po cerkvi poje. Pri nas se večidel poje le na koru in narodnega ali skupnega petja skoro ni, razun pri petih litanijah, tu pa tam pri blagoslovu in zahvalni pesmi. Drugod je drugače, zlasti na Nemškem, kjer vsa cerkev poje. Ondu je tudi navada, da se pri tihih mašah verstita skupna molitev in petje. Nikdar ne bodem pozabil take maše, pri kateri sem bil v stolnici Bamberški; vtis name je bil mogočen in želel sem le, da bi bilo pri nas tudi tako. — „Flieg. Blätter f. kath. KM.“ prinesli so l. 1879 članek o molitvi in petji pri tih maši, članek, ki so ga različno presojevali in zaradi njegove strogosti nekateri tudi obsodili. Morda ne bode odveč, pravo in dobro iz tega članka poiskati, ter razviti gotova načela, katera gledé udeležbe krščanske občine oziroma šole pri takozvani tih maši vtegnejo biti merodajna tudi za naše kraje.

Najpred treba povedati, da sv. cerkev sodelovanja občine pri tih sv. maši z liturgičnega stališča ne pozna; dala je ona natančne določbe za slovesno mašo (*missa solemnis*) in za zasebno mašo, katere se nahajajo na prvih listih vsacega misala natisnene, a nikdar se ni ozirala na molitve in pesmi navzočega ljudstva. Torej je skupna molitev in skupno petje pri zasebni maši od strani cerkvenih organov, zlasti škofijstva, le pripuščeno in dovoljeno. To privoljenje pa se je dozdevalo dobro in potrebno vsled krajevnih razmer ali zaradi težav, ki je je provzročevala „*missa cantata*“ ali pa tudi vsled navade drugovercev, kateri so pri službi božji narodno petje kolikor mogoče rabili. Zato pa tudi v mnogih deželah sodelovanje krščanske srenje pri zasebni maši niti ne poznajo in je ono večinoma le v takih škofijah nastalo, v katerih je protestantstvo svoj vpliv razširjalo.

Brez dvojbe zasluži popevanje cerkvenih narodnih pesmi pri sv. maši brez vsacega prenehljeja, da se odstrani. To lajnanje vedno istih pesmi brez pomisleka, more le mlačno malomarnost do sv. daritve povzročiti. Često se tudi tekst kviri*) ali celo brez teksta poje, da ne rečem: renči in brenči. Le poglej, zlasti v večjih mestih, kjer se nahaja tako skupno petje, kako se k zadnji maši ljudstvo trumoma v cerkev prignete, in potem pri polnih orglah s kričanjem sv. kraj napolnuje; in vprašam te: Se tu spolnuje cerkvena zapoved, katera slóve: Bodi s spodobno pobožnostjo pri sv. maši? Se li tu sme govoriti v udeležbi presvetih skrivnosti? Stokrat bolje bi bilo, da bi se tako ljudsko petje odpravilo in narod privadil tih udeležbi ter molil iz dobrega molitvenika. — Tudi tega ne morem zagovarjati, če sicer dober zbor n. pr. šolski otroci neprenehoma pri sv. maši pojó, ker tedaj ni časa za srčno molitev in se sv. maša vsled vednega vrstenja raznih pevskih komadov spremeni v nekako koncertno predstavo. Kajti odrasli in otroci ne mislijo na nič drugega, kakor na petje. (Konec prih.)

*) N. pr. pri „Hier liegt“: „Du bist aus unsrer Gegend“, namesto „Du bist bei uns zugegen i. t. d.“

D o p i s i

Iz Ljubljane. Zopet bi rad poročal o cerkveni glasbi, kakoršno sem slišal popotovaje v jubilejno deželno razstavo v zlati Pragi. — V Gradci so peli pri veliki maši v mestni farni cerkvi neizogibni „Hier liegt vor deiner Majestät“ od M. Haydna, k temu gregorijanske rezponzorije; — to stane malo truda, kaj? V stolnici so peli po terci pri maši koralno samo enkrat „Kyrie eleison“, enkrat „Christe eleison“ in zopet enkrat „Kyrie eleison“ brez recitovanja izpuščenih invokacij; graduale so skrčili na edini prvi del brez „Alleluja“, i. t. d.; v cerkvi „Srca Jezusovega“ so peče ženske dvoglasno Švajcerjevo mašo, samo „ordinarium missae“ brez koral.

Na Dunaju je v obče stanje cerkvene glasbe jako žalostno; v dvorni farni cerkvi pri sv. Avguštinu bi rekel jaz — kakor je tudi splošno mnenje Dunajčanov samih — da goji le „šlendrijan“; večina skladeb, ki se tu pojo, nima še nobena glasbene prednosti; ranjki slavni Pič, bivši ravnatelj praške orglarske šole, bi rekel: „V tako skladbo še pes ne grizne, kvečemu ko bi bil v njej kos krače povit“! Kako mučno je poslušati posebno dolge „soli“ od Ernestine pl. Bauduinove i. dr.! „Preludovanje na orglah je bilo tako mlačno, da bi zanj učenec naše šole ne dobil „hvalno“ v spričevalo. Tudi v dvorni kapeli ni cerkvena glasba mnogo na boljšem, samo da je tu izvrsten orkester, pevski zbor deški pa ni nič posebnega. V obeh cerkvah pojó (t. j. nastopa eden po drugem) rezponzorije skozi celo mašo po enem in istem kopitu; kakó se vjema ta „mi contra fa“ pred prefacijo, si more vsak pevec misliti. Tudi so še v dvorni kapeli intrade iz prejšnjega veka, in to celo po „Pax Domini sit semper vobiscum“ — namesto mirú zaslišiš „bum bum bum“ pa „trarara“! Bog jim odpusti, ker ne vejo, kaj delajo! Da ni v obeh cerkvah o koralu ne duha ne sluha, se razume samo ob sebi. Nehoté mi je prišel na misel izrek evangelija, da Bogu bolj dopade darček revne vdove — marsikatero majhne cerkvice, kjer z malimi sredstvi v pravem cerkvenem dahu Boga časté, nego ta ropot glasbenih farizejev, ki v velikih in bogatih cerkvah izvajajo prave orgije. Pomiloval sem v srcu velečastitega gospoda dr. F. Sedeja, da ni v njegovi oblasti vplivati tukaj na zboljšanje okusa — Kakó sem bil potolažen, da, iznaden v votivni cerkvi! Tu poje ves zbor koral, introit s ponavljanjem antifone, brez orgelj. Tu bi pri gradualu in ofertoriji se ravna zbor navadno po „direktoriji“ in rezponzorije se izvršujejo prav pravilno; zbor je ugodno sestavljen, sopran posebno lep, izvrševanje vseh toček se godi pod spretnim vodstvom s finim glasbenim okusom takó, da kljub neugodni akustiki te velike, krasne cerkve pride glasba k veljavi, ako se v tempu preveč ne hiti. Le pri „Gloria“ in „Credo“ so na kóru ponavljali intonacijo — peli so Preyerovo mašo. — Predigre so bile na orglah jako diskretne, navadno pred peuskimi točkami le sam eden akord ali ton. Našim peuskim zborom bi se čudno zdelo, da so to mašo izvedli z orglami in edinim instrumentom — kontrabasom. Razum te cerkve je na Dunaju še ena edina, v kateri se sliši dobra cerkvena glasba in to je cerkev „am Hof“. — V Pragi je najbolj prodrla cecilijanska ideja, v mnogih cerkvah se goji pravi pobožni duh po cerkvenih določilih. V prvi vrsti imenujemo glavno metropolno cerkev sv. Vita na Hradčanih, in Emavsko, cerkev sv. Cirila in Metoda in Karlinu, sv. Vojteha v novem mestu, katerim se je posebno vredno pridružila frančiškanska cetkev. V Pragi je orglanje skoraj v vseh cerkvah dostojno, dà, izgledno. Tudi v razstavi so razni umetniki vsak dan eno uro zvečer igrali na velikih, v industrijalni palači izpostavljenih orglah firme Petr, ki je nadkrižila vse druge ravno tako, kakor firma Kotykiewicz iz Dunaja sè svojim patentnim harmonijem, vse druge konkurente.

Pri tej priliki opozarjam čitatelje na iznajdbo te zadnje firme, to je „prolongement-automat“, naprava, katera nadomestuje pedal: v spodnji oktavi namreč udarjeni ton ostane tako dolgo sam odprt, dokler se ne udari drugi, po čemur se prejšnja ležeča tipka sama dvigne. Piše mi fabrikant, da se dá ta nova, jako imenitna naprava za ceno 45 gl. v vsak star harmonij vnesti.

Pri primerjanji cerkvene glasbe v raznih krajih in deželah morem z dobro vestjo končati svoje črtice iz popotovanja s prepričanjem, da smo v Ljubljani gledé cerkvene glasbe v mnogo boljšem stanu nego drugod, kjer imajo n-primerno več gnotne in tudi moralne podpore.

A. F.

Ljubljana. Glasbeni kór stolnice v Ljubljani je uže čez 20 let urejen v zmislu cerkvenih določil; zato ni v tem oziru nič novega poročati. Tudi število pevskih moči (20 — 30), ki sodelujejo iz ljubezni do svete umetnosti, ostalo si je jednako. V teku tega časa, ko se je začela v stolnici reforma cerkvenega petja, bilo je in je na repertoarji okoli 60 maš, 13 requiem, 10 Te Deum, jako veliko število gradualov, ofertorijev, Tantum ergo, neštetih razun pesmarice „Cecilije“ še mnogo raznih cerkvenih pesem. Ni prostora v tem listu, da bi našli imena vseh skladateljev; navedemo samo nekaj starih: Allegri, Bains, Casciolini, Canticari, Gallus (Händl), Hasler, Lotti, Martini, Palestrina, Pitoni, Scarlatti, Viadana, Vittoria. Poleg domačih skladateljev, ki so dobro znani iz „Cerkv. Glasb.“, ni ga imenitnega skladatelja na polju cerkvene glasbe, da bi ne bil zastopan saj z eno skladbo v našem repertoarji.

Škofja Loka. — Pošljem Vam suh dopis v podobi vsprejda; pa saj točke same tudi kaj povedo. Pelo se je v tukajšnji kapucinski cerkvi sv. Ane naslednje:

Dné 26. julija. Tantum ergo v B. (skladatelj?) Missa „Tota pulchra“ zl. P. Ang. Hribar. Introitus „Gaudeamus“ in Communio „Diffusa est“ — koral. Graduale „Dilexisti justitiam“ (skladatelj?) Offertorium „Filiae regum“ v C zl. Ign. Hladnik in „Bone Deus“ zl. A. Nedvéd op. 18. Po blagoslovu konci maše „Laudate“ iz Cecilije.

O porcijunkuli: dné 1. avgusta. Pri litaniyah Tantum ergo A. zl. A. Foerster, C. Gl. 12. l. 1890. Lavretanske litanije v E. zl. D. Fajgelj, C. Gl. 21, l. 1886. Landate Dominum zl. Jak. Gallus C. Gl. 18, l. 1891.

Dné 2. avgusta. Tantum ergo v B. zl. Sandtner, 5glasno. Missa in hon. SS. Apost. Petri & Pauli, zl. Ign. Hladnik, op. 16. Introitus „Terribilis“ in Communio „Domus mea“ — koral. Graduale „Locus iste“ zl. A. Foerster, C. Gl. 21, l. 1881. Offertorium „Domine Deus“ zl. Ign. Hladnik C. Gl. 16, l. 1889. in „Benedic anima“ zl. Nedvéd, op. 12. Po blagoslovu konci maše „Laudate“ iz Cecilije.

Pri litaniyah. Tantum ergo v Es (skladatelj?). Litanie lauretanae v As. (skladatelj?) Te Deum v G. zl. Hladnik op. 10. Po blagoslovu „Laudate Dominum“ (zl. Jak. Gallus.)

Dné 4. oktobra v praznik sv. Franciška Asižkega: Tantum ergo C ad missam sextam. zl. M. Haller, op. 13. Introitus „Gaudeamus“ koral. Communio „Fidelis servus“ koral. Kyrie, Gloria iz missa sexta, zl. M. Haller. Graduale „Os justi“ v F., zl. Ign. Hladnik. Credo iz missa „Laetentur coeli“, zl. Ign. Hladnik. Offertorium „Veritas mea“, zl. Fr. Witt, in Bone Deus, zl. A. Nedvéd. Sanctus, Benedictus, Agnus Dei iz missa „Tota pulchra es“, zl. P. Ang. Hribar. Po blagoslovu „Laudate“ iz Cecilije.

Pri litaniyah: Tantum ergo Es, iz Boeckeler — collection. Pete litanije v F, zl. Dan. Fajgelj iz C. Gl.

Iz Vipavske doline, 14. septembra. V Gradu imeli ste Ceciljanci letos zborovanje. Pač ste slišali veliko klasičnih umotvorov. Pomnoženi cerkveni kor, mnoge pevske skušnje zagotovile so ugoden vspeh. Vsaj moj znanec se je precej zadovoljen povrnil iz metropole zelene Štajarske.

Tudi pri nas hočemo pomnožiti cerkveni kor in se malo bolje pripravili na Marijina praznika dne 15. avgusta in 8. septembra. Že od nekaj je na imenovana dneva velik shod v Logu. Voz za vozom drdra po cesti iz Goriške strani sem že prejšnji večer, po noči in zgodaj na jutro. Tesno sedé, prah jih obdaja, a vse jedno prepevajo romarji furlanske dobrovoljke. Iz raznih strani kranjske dohajajo po potih in stezah verniki pevajoč Riharjeve Marijine. Vsi se pa vstavijo pri veliki Marijini cerkvi v Logu. Tu je je ljudstva od blizu in daleč na tisoče.

Tedaj hočemo tudi mi napraviti nekaj cecilijanski koncert — naj se mi dobrovoljno odpusti, ko rabim tako bahat izraz. Hočem le povedati, da se potrudimo, kako klasično latinsko mašo s pomnoženimi močmi spraviti na dan. Romarji pričakujejo tudi izgledno petje. Povzamemo že iz tega, ker je neko pevsko društvo z Goriškega ponudilo letos g. dekanu

svoje pevske moči za cerkveno slavnost v Logu, ako bi ne bilo domačih izvežbanih pevcev. G. dekan se je prijazno zahvalil na posrežljivi ponudbi zanašaje se na pevce svoje dekanije.

Zal da nas orgle nečejo kaj podpirati. Stare so, na jetiki silno trpé. So sicer veliko delo po italijanskem okusu, a vse jedno ne sme organist menjavati preveč razglašanih registrov, da se predalec v disonanco ne zaide. Navezani sme tedaj na skladbe brez spremljevanja.

K navadnim liturgičnim točkam privzeli smo letos novo Bernaerds-ovo latinsko mašo za možki zbor op. 34. Skladba je precej sitna; kar jih poznam za možki kor, je naj bolj težavna. Ne išče skladatelj efekta v višavi, a toliko lepše je speljal v tematičnem slogu pri posameznih glasovih. Na strogi takt, pravi naglas je treba zelo paziti, in ako občutne prednaše ni, izgubi maša svojo veljavo. Ako se pa mojstersko izpelje, se je človek ne utruji poslušati. Glavni tema se velikrat zdrav ljubo ponavlja v različnih variacijah v vseh štirih glasovih.

Zaprek smo imeli letos precej. Časa je primanjkovalo, vojaške vaje so klicale pevca k orožju, razne bolezni med podučevanjem, na zadnje še slabo vreme nam je dopustilo eno samo kratko skupno pevsko skušnjo. Komaj 20 pevcev Vipavcev in Šturcev nas je bilo na kuru. Vendar smo bili z uspehom zadovoljni.

Morda k letu privabimo še kak zbor iz obližja. Na Gočah, na Slapu in v Budanjah imajo precej močne cerkvene kore, ako se počasi približamo in si roke podamo v Logu na skupni program, bo to mnogobrojni pevski zbor, ki ga drugod po deželi težko spravijo ukup. Pa preveč ne smemo zahtevati, tudi ne že naprej se pohvaliti, se rado kaj pokazi.

Vsekako pa vidite g. vrednik, da Vaš 14letni trud ni zastoj, zbudil je veselje, zbral moči in vspeh se tudi že kaže. Bog in sv. Cecilija pomagajta naprej!

y.

Razne reči.

— Profesorji modroslovske fakultéte vsučilišča dunajskega so dné 4. julija t. l. mnogozasluznega, dobroznanega dvornega organista in profesorja, Antona Bruckner-ja imenovali za častnega doktorja. Čast, komur čast!

— Koralnega kurza v Beuronu, ki je trajal od nedelje 23. avg. zvečer do 29. avg. udeleževalo se kakih 70 gospodov, med njimi 10 klerikov, iz Virtemburskega, Badenskega, Bavarskega in Alzacije. Poučevali so P. Ambrozij Kienle, P. Alban in Fr. Gregor v koralnem petji, harmonizovanji in orglanji — vsaki dan od 8. — 12 in od 1½ — 6 ure. Zabaven teden v svetnem pomenu totej ta gotovo ni bil. Ob 9. uri je bila vselej slovesna maša ob 2½. uri pa večernice s prekrasnim koralnim petjem.

— Založnik C. Kliner v Lipskem razpošilja vabilo na naročbo novega cerkv.-glasbenega, strogo katoliškega, časnika, ki je baje jel izhajati s 1. okt. t. l. pod imenom „Cecilija“ in bode letnik imel po 12 mesečnih zvezkov. Vrednik mu je: Jak. Gruber, pevski vodja župnijske cerkve v Monakovo-Nymphenburg-u. Naročnina brez muzikalnih prilog znaša M. 3,20, s prilogami M. 6. — Tudi na Dunaji osnoval se je odbor (prošt dr. Marschall, dr. Hausleithner, Habert, pl. Hermann in Kretschmann), ki vabi k naročbi na: „Kirchenmusikwerke österreichischer Meister“. To delo bode obsežalo po 12 zvezkov na leto in bode stalo 6 gl. 60 kr.; vredoval je bode kapelnik Th. Kretschmann, zalagal pa knjigar Drescher & Comp. Wien I. Habsburgergasse 14, kamor naj-se naročila pošiljajo.

— G. Verdi je v Milanu zunaj *Porta Magenta* kupil veliko zemljišče, na katerem hoče zidati dom za revne in stare glasbene umetnike.

— Pri zadnji Händel-novi slovesnosti v Londonu je štel orkester 500 članov, poslušalcev pa je bilo blizo 25.000!

Pridana je listu 10. šteev. prilog.

Odgovorni vrednik lista **Janez Gujezda**. — Odgovorni vrednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.